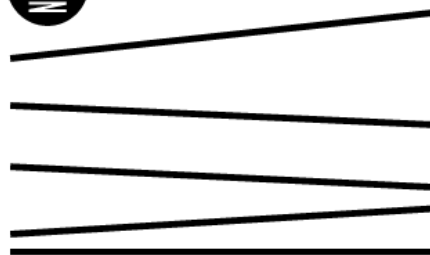

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Dorvigny, Louis Archambault.; oversat efter
Dorvigny's On fait ce qu'on peut, non pas ce
qu'on veut af Friderich Schwarz.

Titel | Title:

Man gjør hvad man kan, og ikke hvad man vil :
et Skuespil i een Handling

Alternativ titel | Alternative title:

On fait ce qu'on peut, non pas ce qu'on veut.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kbh., 1787

Fysiske størrelse | Physical extent:

56 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Dorvig.

Man giør Snad man kan
og ikke Snad man ml.

24. 1787.

Tilføjet til flora Kongl. Bibl.

56.-208.-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01535 7

+ REX

Man
gør hvad man kan,
og
ikke hvad man vil.

Et
Skuespil i een Handling,

oversat efter Dorvigny's
On fait ce qu'on peut,
Non pas ce qu'on veut,

af
Friderich Schwarz.

Kjøbenhavn, 1787.

trykt hos Johan Friderich Morthorst, boende
i Pilestræde No. 11. Litt. B.

Forerindring.

Hvorledes og i hvad Hensigt nærværen-
de lille Efterstykke er kommen paa Skue-
pladsen, det har jeg i Adresse-Contoirs
Efterretningerne No. 223 for dette
Aar gjort Publikum Rede for. I
Henseende til Oversættelsen maae jeg
erindre: at jeg har udeladt den første
Replik af den tyske Tiener i det fjerde
Optrin, og een Replik af Hyrefudsen i
trettende Optrin, hvori de tilkiendegiver
sig for Tilskuerne, fordi jeg troede, disse
Replikker ville have svækket Overrasknin-
gen, naar de vare bleve sagde.

Ligeledes har jeg i Magisterens
Rolle udeladt omtrent en Side, paa
Grund af at den indeholder blot en
Igientagelse af hvad allerede engang først
i Scenen er handlet om.

Følgende Trykfeil ville Læseren selv
behage at rette saaledes: S. 8. Lin. 21.
Dem, læs: i dem. S. 24. Lin. 18.
sine Hænder i begge Armene, læs: sit
Hoved og begge Armene. S. 28.
Lin. 4. med Dem Bekiendtskab, læs:
Bekiendtskab med Dem. S. 30.
Lin. 17. of, læs: af. S. S. Lin. 25.
kuns Bekymringer, læs: Huusbekym-
ringer.

Man

gør hvad man kan,

og

ikke hvad man vil.

Personerne.

Hr. Dannesfeld, Skuespil-Entrepreneur, Hr. Preisler.	
En Soufflor.	]
En tydsk Tiener.	
Peander.	
Hr. Vinstrøm.	
Madame Vinstrøm.	Schwarz.
Magisteren.	
Hjrefudsten.	
Commissarius.	]

Første Optrin.

Dannefeld (allene ved et Skriverbord med
adskillige Breve for sig.)

For Pokker! en nye Entreprise er dog en
græsselig Ting; hvor Dievlen var
min Forstand, da jeg faldt paa at staae
i Spidsen for et Skuespil! Mit Theater er
ordentlig indrettet, og mine Dekorationer ere
færdige; det er dog noget; — mine Stykker
ere valgte, — og nu fattes mig intet uden
Skuespillere til at spille dem. — Her har jeg
en Snees Breve fra Personer, som tilbyde
deres Tjeneste; men Frygt for at gjøre et slet
Valg har hidindtil holdt mig tilbage; dog maae
jeg have en Ende herpaa. — — Lad see!
jeg vil kortelig løbe Brevene igiennem; bes-
vare nogle af dem, og lade det komme an
paa, enten jeg bliver bedraget, eller ei. Jeg
vil for det første læse dette. (Læser et Brev:)

„Min Herre! mine Taare, som falde ned
 „i mit Blækhorn, har gjort mit Blæk
 „saa hvidt, at De vil have Møie med
 „at læse mit Brev.“

Indledningen er vakker!

„Undskyld en ulykkelig Pige, — —
 „Stemmen forlader mig, — min
 „Haand skielver; og dersom De kunde
 „see mig i den Tilstand i hvilken en
 „Troeløs har bragt mig — — “

Ah! det er en zirlig Fortvivlelse! jo det er et
 meget gunstigt Kald til at blive Skuespiller!
 Jeg vil dog see hvad Sag denne Mammeselle
 agter at spille. Formodentlig Elskerinderne.
 Hem! hem!

„Jeg er 18 Aar.“

Det er den bedste Alder.

„En fordelagtig Taille.“

Det hører dertil.

„En meget behagelig Skabning, især,
 „naar jeg er i god Lune.“

En interessant Anmærkning! man vil drage
 Omsorg for at oplive Mammesellen!

„Jeg spiller de uskyldige og ensfoldige
 „Roller.“

Aha! Madame Uskyldighed! — det er en
 Samvittigheds Sag; det er lidt for sildig
 taget! — — god rolig Nat med Deres
 Uskyl

Ufkyldighed. (Kaster Brevet fra sig.) See,
det er een af de enfoldige Piger nu omstunder,
med Kundskab om Ting som — —

Andet Optrin.

Dannefeld. Souffløren (snøgler og gjør lidt
Grimaser)

Soufflør.

Deres yndigste Tiener, min Herre! jeg
har den Ære at være Deres Tiener, og
ønsker Dem en behagelig god Aften.

Dannefeld (sefteraber ham.)

Og jeg iligemaade, min Herre, hvad
er til Deres Tieneste?

Soufflør.

Jeg har kun et Par Ord' at sige Dem,
min Herre! kun et Par Ord! — Dersom
det maatte være en Virkning af Deres Artig-
hed at De vilde have den Godhed, at afbryde
mig, uden at høre mig, skal det strax være
giort, min Herre! det skal strax være giort,
jeg har kun et Par Ord at sige Dem.

Dannefeld.

Nu vel! min Herr Straxværegiort! kom
frem med de Par Ord; kom frem med dem. (sagte)
Det er en Original, jeg vil møere mig med
ham.

Soufflor.

Jeg har hørt, min Herre — —

Dannefeld.

Er det mueligt, min Herre: hvorledes?

De har hørt, at — —

Soufflor.

Ja, min Herre, underhaanden; det er
kommen mig for Øre, at — —

Dannefeld.

Hvorledes, min Herre? det er kommen
Dem for Øre! — —

Soufflor.

Tilforladelig, min Herre, jeg farer ikke
med Usandhed; der gaaer det Rygte, at —

Dannefeld.

Hvorledes! men dette Rygte forurolig-
er mig, — og De siger, min Herre! at —

Soufflor.

Nu vel! min Herre, jeg siger, at man
har sagt mig, at De var i Færd med at oprette
et Skuespiller-Selskab.

Dannefeld.

Siger man det, min Herre?

Soufflor.

Ja, min Herre, — og da jeg for
nærværende Tid er uden Tjeneste, hvilket in-
tet beviser, seer De vel, fordi man hver Dag,
forstaaer De vel, er i det Tilfælde at — —

Dan=

Dannefeld.

Det forstaaer sig.

Soufflor.

Saa kommer jeg her, min Herre, for
at tilbyde Dem mine Talenter.

Dannefeld.

Deres Talenter! dem bør man ikke for-
smaae; i hvad Fag ere De?

Soufflor.

Jh min Herre, i alle Fag, saavel i
Tragedien som Comedien, ja lige indtil Ope-
raen, min Herre.

Dannefeld.

Hvorledes? De synger ogsaa, min Herre?

Soufflor.

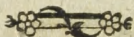
Nei, min Herre; tvertimod, jeg syne-
ger ikke. Jeg kunde nok synge, naar jeg vilde,
men jeg maae sige Dem en Ting: Jeg har
intet Gehør.

Dannefeld.

Intet Gehør? ah! De behager saa at
sige.

Soufflor.

O, De er alt for høflig, min Herre;
men jeg vil ikke bedrage Dem.

Dannefeld.

Det er meget honet; min Herre har formodentlig lagt sig efter Tragedien? De deklamerer?

Souflør.

Deklamerer? nei. Jeg kunde nok lide Tragedier; men jeg maae sige Dem endnu en Ting, min Zone er skurrende, naar den gaar op i det Heie.

Dannefeld.

Oh! det er Skade! — De er altsaa nødt til at indskrænke Dem til Comedier?

Souflør.

Comedien! jeg! jo, det er noget rart! jeg skulle nok spille min Tid derpaa!

Dannefeld.

Hvorledes? De hverken synger, deklamerer, eller spiller Comedie? Hvad Dievlen gjør De da i Stykkerne?

Souflør.

Hvad jeg gjør Dem? Jeg souflerer, min Herre, jeg souflerer!

Dannefeld.

Ah! De souflerer.

Souflør.

Jo, min Herre, jeg souflerer; og det ret got; jeg gjør mig endog til deraf; det er en Ting man ikke kan nægte mig, seer De vel.

Dan-

Dannefeld.

Jeg ønsker Dem til Lykke, min Herre;
maaskee kan jeg bruge Dem, og det skulde glæde
mig at blive lidt nærmere bekendt med Dem.

Soufflor.

Blive bekendt med mig! ah for Pokker!
det er meget let. Der er ikke store Ting at
sige desangaaende. Jeg vil ikke fortælle Dem
noget om min Taille. Den|seer De ikke,
siden jeg er indsejbt i denne Kappe. — —
Og hvad bryder De sig om, enten den er smuk
eller ei, høi eller lav; det er altsammen det
samme, naar jeg kun naaer til Soufflorhullet;
det er alt hvad der behøves, ikke sandt?

Dannefeld.

Ja, det er just det rigtige Maal.

Soufflor.

Hvad mine Been angaaer, derom har
jeg heller intet at sige Dem; og overalt hvad
kommer det Dem ved, enten de ere lige eller
skieve, om jeg er hiulbenet eller frogknæet?
alle Soufflorens Forretninger skeer jo siddende.

Dannefeld.

De har Ret.

Soufflor (gjør Grimaser.)

Hvad synes min Herre om mit Ansigt?

Dannefeld.

Ah! det er ikke hæsseligt.

Soufflør.

Nu vel! det gjør heller intet til Sagen. Naar jeg kommer ned i Hullet, saaer Publikum ikke mit Ansigt at see, uden bag paa.

Dannefeld (sagte.)

Det taber det ikke ved.

Soufflør.

Alt hvad jeg har at sige Dem forener sig til tre Poster: Forstand, Die og Stemme. — Hvad Forstanden angaaer, forbinder Bessedenhed mig at sige Dem derom, hvad jeg kunde. Jeg har en Regel, har jeg; den er: at man aldrig bør rose sig selv i sin egen Nærværelse; thi saa behøver man ikke at blive rød; og der gives Folk, som det sætter i Forlegenhed. — Men hvad Synet angaaer, ah! intet Menneske kan have det skarpere end jeg; thi jeg kan med et eneste Diekast læse tvende Linier paa engang. Og med begge mine Næse, imedens det ene ikke taber Bogen af Sigte, og det andet stirrer paa Skuespilleren, passer jeg paa hans Udsærd, gietter hans Forlegenhed, og forekommer hans Taushed.

Dannefeld (sagte.)

En smuk Beskrivelse! jeg synes at see en Snegl, der er krøben frem af sit Huus, det ene Die til højre, og det andet til venstre Side.

Sou-

Soufflor.

Hvad Stemmen angaaer, da er den, som jeg har sagt Dem, ikke tydelig i Høiden, men in medio er den beielig, og ved Articulationens behændige Mechanismus gior jeg mine Læber til en Raaber. Intet Menneske kan tale sagte forstaaeligere end jeg. Meget ofte, selv i de Dieblikke, hvor Handlingen foregaaer bagest paa Skuepladsen, og Skuespilleren henrives af sine Lidenskaber, og er alt for langt borte for at høre mig, har han kundet kiende sin Replikke paa den blotte Bevægelse af mine Læber.

Danneseld.

For Dievelen! det er jo Quint-Essenzen af Konsten.

Soufflor.

Jeg maae endnu sige Dem noget om min Skrivt. I Almindelighed reenskriver Souffløren Repertoirene, ikke sandt? jeg vil ikke rose min Haand for Dem; men see her, her er en lille Prøve; jeg forlader mig paa, at De har gode Øine, (viser ham et Papiir.) De seer her noget meget sædvanligt, i det mindste ikke andet end Hverdags Skrivt; men ved overordentlige Leiligheder har vi Glimmersand og Fraktur-Bogstaver til at giøre Stads med; nu, min Herre, fat en Slutning.

Dan-

Dannefeld.

Dersom Deres Talenter, min Herre, svarer til de gode Tanker De har bibragt mig om Dem, vil jeg være glad ved at erholde Dem. Men tillad, at jeg først prøver Dem. Saasnart mit Selskab bliver samlet, begynder Prøverne, og der vil De faae Leilighed til at vise sig. See, der har De en Indgangs-Billet, ved hvilken De vil blive indladt paa Theatret.

Souffør.

Meget vel; jeg skal ikke undlade at indfinde mig. Jeg har imidlertid den Ære at anbefale mig i Deres Blevaagenhed, og er i dybeste Erbedighed min Herres allerydmygsste Tiener.

(gaaer.)

Tredie Optrin.

Dannefeld (allene.)

Det var en pudseerlig Patron! soufflerer han, som han taler, maae det være ret opbyggeligt. Lad os engang see mine andre Breve. (Sætter sig ned ved sit Skriverbord.)

Fierde Optrin.

Dannefeld. En Tiener.

Dannefeld (vender sig om, og bliver ham vaer.)
Hvem er der? Tie:

Tiener.

Sersiför, mein Herr.

Dannesfeld.

Hvad Got min Ven?

Tiener.

Ich habe ein klein Briefchen.

Dannesfeld.

Rad see. (læser.) „Min Herre! der-
„som Naturen, med den Lyst jeg har til
„at blive Skuespiller, havde begavet mig
„med en Høide af 6 Fod, og romerske Lun-
„ger, fastede jeg mig med Liv og Siel i
„Thran- eller Helte=Jaget, og opsøgte
„mig en anden Valplads end deres Thea-
„ter, hvor jeg kunde udvikle mine Talen-
„ter. Men jeg er omtrent af Bort som
„et smukt tyrkisk Hvede=År, og mit Skud
„er neppe mere end 5 Fod over Jorden;
„hvilket bestemmer mig til de komiske Rol-
„ler, til hvilken Ende jeg herved tilbyder
„Dem min Ringhed. Jeg har ellers en
„udsøgt Samling af god Billie, Flit-
„tighed og Hukommelse; et Forraad af
„Munterhed og en forkræffelig Lyst til at
„lee paa Bedkommendes Bekostning. Da
„jeg veed, De ikke er for at købe Katten i
„Sækken, vil jeg lade Dem vide, at jeg
„skal sætte Dem i Stand til at prøve mig,
„indem

„inden Kiøbet Sluttes; og dersom min lille
„Person staaer Dem an, vil vi indgaae
„en Kontrakt med hinanden. Jeg er min
„Herres o. s. v.“

Han er i det mindste samvittighedsfuld; jeg
er nysgierrig efter at kiende Brevets Forfatter.
(til Tjeneren) Min Ven! sig til hans Herre,
om han vil giøre mig den Ære at besøge mig,
saa vil vi afgiøre Sagen med hinanden.
(Tjeneren seer paa ham uden at svare.) Forstaaer
han, min Sen?

Tjener.

Spricht der Herr zu mir?

Dannefeld.

Ja, jeg beder ham sige til den, som
sendte ham, at han maatte komme til mig —
men sig mig, hvad tager denne Herre sig for?

Tjener.

Mein Herr, ich habe ein Brief ge-
bracht, und warte auf Antwort.

Dannefeld.

Det har jeg jo givet ham.

Tjener.

Ich bitte um Verzeihung, mein Herr,
ich verstehe nicht.

Dannefeld.

Jeg spørger ham nu, hvem det er der
sender ham? Hvad er hans Forretning?

Tie-

Tiener.

Entschuldigen Sie, mein Herr! ich verstehe nicht.

Dannefeld.

Han forstaaer ikke? Det er dog tydeligt; jeg kan ikke udtrykke mig rigtigere — — Jeg spørger om hans Stand? hans Bestilling?

Tiener.

Schreiben, mein Herr, schreiben.

Dannefeld.

Oh! han skriver — — Er han Student? Kjøbmands- eller Skriverkarl?

Tiener.

Schreiben, mein Herr, schreiben.

Dannefeld.

Jh, nei! det er ikke det jeg nu spørger ham om. (sagte.) Han begriber ingen Ting. Jeg gier bedst i at sende ham bort. (hvit.) Gaae hjem, og siig til hans Herre, at han er saa god at besøge mig, saa kunde vi sladdre lidt sammen.

Tiener. (utaalmodig.)

Aber, mein Herr, verstehn sie nicht; ich warte auf eine Antwort schon eine halbe Stunde.

Dannefeld. (ligeledes.)

Men for Dievlen! er han fuld? har jeg nu ikke sagt ham det over 20 Gange.

Tie-

Tiener.

Schreiben Sie, mein Herr.

Dannefeld.

Men, jeg har intet at skrive; sig ham
det. (Tienere bliver utaalmelig, og sætter sig ned
paa en Stool.) Ah! for Pokker! det er en
leierlig Fyr! — han er ligesom, min Ven!

Tiener.

Schreiben Sie, mein Herr, noch ein-
mahl, schreiben Sie, ich verstehe nicht.

Dannefeld.

Hvor Dievlen har han faaet denne Com-
missionær fra? — Wie? versteht er nicht
was ich sage?

Tiener.

Zum Teufel! sind Sie denn närrisch?
wenn ich sage das ich nichts verstehe; verste-
hen Sie, oder verstehen Sie noch nicht;
schreiben Sie denn.

Dannefeld.

Gid Fanden havde det Kioedhoved! jeg
troer, Gud forlade mig! at han er død.
(Skriger ham i Øret.) Er han død?

Tiener.

Gut, gut! jo død.

Dannefeld.

Dievlen kommer efter ham! det er næ-
sten en halv Time, jeg staaer her og taler hen
i Veis

i Veiret med hans Schreiben! nu forstaaer jeg
det. — (Gjør Tegn til ham.) Vie et Dieblif.
Diener.

Ja, ja, schreiben Sie.

Dannesfeld (giver ham et Brev, som han har skrevet.)

Gaae nu, min Herr Schreiben, gaae.

Diener (gaaer, men vender strax om igien)

Mein Herr!

Dannesfeld.

Nu! hvad er der? hvad vil han?
endnu Schreiben?

Diener.

Sie spielen Comedie?

Dannesfeld (sagte.)

Hvad vil han sige dermed?

Diener.

Ich bin auch kompabel zu spielen.
Wenn der Herr gut bezahlt, werde ich gut
spielen, sehr gut.

Dannesfeld.

Hvordan? jeg troer han taler om at
spille Comedie.

Diener.

Schreiben Sie, ich kan nicht verstehn.

Dannesfeld (støder ham ud.)

Gaae ad Helvede til med din Schreiben.

Diener (kommer tilbage.)

Mein Herr, ich spiele gut auf Waldhorn.

B

Dan-

Dannefeld (støder ham ud.)
Gaae din Bei! afsted.

Tiener (kommer igien.)
Ich versteh recht viel von der Flöte.

Dannefeld.
For Fanden! vil han ikke gaae?

Tiener (ved Døren.)
Schreiben Sie, mein Herr.

Dannefeld (kaster ham paa Døren.)
Jo, jo, jeg skal schreiben dig med
Døren paa Nakkén.

Femte Optrin.

Dannefeld (allene.)
For Pokker! det havde været en skionne
Fangst! det var ret en allerkiereste Sam-
tale! men jeg kan ikke glemme min Laabelig-
hed. Næsten i en halv Time mærker jeg ikke at
Krabaten er døv, og vil at han skal tage imod
Raison. Skal jeg domme Herren efter Tie-
neren, vil det ikke give mig store Tanker
om ham.

Siette Optrin.

Dannefeld. Leander. (læsser.)
Leander.

Jeg kommer her, min Herre, for at have
den Vre at kalde mig Deres Tiener.

Dan-

Dannefeld.

Jeg er Deres, min Herre: er det til-
ladt at spørge om Deres Grunde?

Leander.

Jeg er et ungt Menneske, min Herre,
som De kan bruge til alt hvad der staaer i min
Magt.

Dannefeld.

Jeg forstaaer ikke ret, hvad De gjør
mig den Ære at sige mig.

Leander.

Jeg vil forklare mig for Dem, min
Herre. Jeg har havt en Opdragelse passende
til min Herkomst, som er meget honet; jeg er
min Faders eneste Søn, der er en agtbar
Borger her i Staden. Men, min Herre,
et ungt Menneske kan ikke bestandig staae i
Boden, som en Klump Blye; det er Aarsa-
gen, hvorfor jeg har opspurgt Dem, som den
jeg kunde indlade mig med.

Dannefeld.

Men hvad er Deres Forsæt?

Leander.

Mit Forsæt, min Herre, berøder paa
Dem; — — jeg har egentlig intet Forsæt,
jeg — — Naar jeg siger, at jeg intet For-
sæt har, vil det sige saa meget, som, at jeg

har. Jeg har vel Eet, men det er Deres aldeles underkastet.

Dannefeld.

Skulle De have Lyst til at være Skuespiller?

Leander.

Det er just i den Hensigt at jeg kommer til Dem, min Herre.

Dannefeld.

Skuespillerkonsten, min Herre, er en meget vanskelig Kunst.

Leander.

Jeg er ikke uvidende om, at det er en meget vanskelig Ting. — Naar jeg siger vanskelig, saa vil det sige, at intet er lettere; dertil behøver man bare at have lidt Forstand.

Dannefeld.

Forstand? Det forekommer mig, som De ingen Mangel har derpaa; har De tilforn spillet nogle gange?

Leander.

Nei, min Herre! aldrig. — Naar jeg siger: aldrig; saa vil det sige, at jeg har. — Jeg har øvet mig for et Speil, som hænger i min Papas Kammer.

Dannefeld.

Vokker! De har gjort stor Fremgang! De kan uden Tvivl adskillige Roller?

Leander

Leander.

Oh, ja! hvad det angaaer, mangfoldige. — — Naar jeg siger mangfoldige, saa vil det sige: slet ingen. — Jeg kan ingen, men det er det samme; dertil behøves kun lidt Hukommelse.

Dannefeld.

Nu vel! saa raader jeg Dem, ikke at betræde denne Bane.

Leander.

Uf hvad Aarsag?

Dannefeld.

Uf mange.

Leander.

Stig mig i det mindste een, min Herre.

Dannefeld (esteraber ham.)

Jo! for Exempel! det er en meget vigtig.

Leander.

Uh, hvorledes det, min Herre?

Dannefeld. (læssende bestandig.)

Uh for Pokker i alle Ting. — Det første man æsker paa Skuepladsen er: Indelighed, — og at jeg skal være oprigtig! — — De forekommer mig, at have en vis Udtale. — —

Leander.

Oh det er intet, min Herre! jeg skal sige Dem, hvoraf det kan komme: jeg har tit

været i dramatiske Selskaber, hvor jeg med Opmærksomhed har seet agere, og derved har jeg faaet den Bane at løse, og lægge lidt for megen Bægt paa Ordene. Men ved en ringe Efterladenhed skal jeg snart komme til at tale andre Mennesker liig.

Dannefeld. (med sin naturlige Stemme.)

Det er vanskeligere end De tænker. Desuden kan De jo ingen Roller, og jeg kan ikke være tient med Dem.

Leander.

Forlad, min Herre! forlad mig det. Naar jeg siger, at jeg ingen Roller kan, saa vil det sige: at jeg just kan. Jeg kan vel nogle, men, — men det er hele smaae Comedier; og dersom De befaler, skal jeg have den Ære at spille een for Dem ganske allene.

Dannefeld.

De ganske allene! det maa være ret artig.

Leander.

Jeg er just stærk deri.

Dannefeld (saare.)

Klokken er kun 6, og før 8te spiser jeg ikke. Jeg vil møde mig lidt med hans Galleskab. (høit.) Nu vel an! min Herre, jeg hører paa Dem.

(sætter sig.)

Leander.

Leander.

Nu vel, min Herre, nu skal jeg begynde. Det er nødvendigt, at De forestiller Dem et Fængsel paa Theatret. — Her staaer just et Bord og Stole. Jeg er en Soldat, hvis Kiereste har været ham utro; da jeg var allermæst opbragt desenterede jeg; Bazten faaer sat paa mig; jeg kastes i Arrest. Jeg begynder Stykket med en Monolog, jeg ganske allene. Det er mig, som taler.

„Endelig sidder jeg ved mit Bingebeen.“
Her taler jeg med grov Stemme, for at ligne Soldaten, efterdi det er Helten i Stykket.

Dannefeld.

Det er meget vel betænkt.

Leander (deklamerer latterlig.)

„Endelig sidder jeg ved mit Bingebeen!
„O troeløse Elskerinde! det er for den grumme
„og ubetydelige Grevinde at din Elsker snart
„vil tabe al Smag for Brød.“ Her, min
Herre, kommer Pigen ind i Fængslet. Nu
bliver Monologen til to. Hun skriger.

„Ah! elskeligste Elsker, ah!“

De hører, min Herre, at jeg nu kniber min
Stemme op i det Fine. Det er for at efter-
abe Pigen.

Dannefeld.

Det er meget brav, min Herre.

Leander.

Soldaten svarer hende med en alvorlig Mine.

„Hvad har hun her at giere? Kommer hun
„her, som en Apostel? gaae, aldrig
„skal mit Die skue hendes.“

Herpaa svarer Vigen:

„Min Ven! det er min Papa!“

Men Soldaten svarer hende reent ud:

„Hendes Papa er en Dumsnude, og hun
„en — nok sagt.“

Vigen, som begynder at blive stødt, siger
til ham:

„Styr sig dog lidt, jeg er ikke givt, det
„var kun et Spilop.“

Soldaten falder ned af Skyerne.

„Kun et Spilop! af ulukkelige!“

Han kaster sine Hænder i begge Armene paa
Bordet med megen Eftertryk, jo mere Støi
han gjør i det han slænger sig ned, jo mere
rørende bliver Theaterspillet.

Danneseld.

Det troer jeg.

Leander.

Jeg paatager mig nu en skielvende Røst,
for at agere Faderen, fordi han er en gammel
Filister. (deklamerer skielvende.) „Min Ven!
„for at finde dig, har jeg ginnemsegt alle
„Kroer

„Kroer her i Egnen. Endelig kommer jeg
„nu her, uden synderlig at vide hvorfor?
„Imidlertid glæder det mig at see dig her?“
Ikke nok med det, min Herre, er ikke nu
Pigen gaaet ud, og har faaet at vide, at der er
Ugler i Mosen. Hun kommer hvinende ind:

„O! Himmel! alting er forloren! Papa
„man siger Kl. 4.“

Faderen spørger:

„Nu vel! hvad har han da' gjort?“

Fasteren, som ogsaa er kommen der, svarer:

„Det er, for han er desenteret.“

Faderen, som er mere snu end alle de andre,
siger:

„Havde jeg havt en Støvernase, kunde
„jeg have lugtet det.“

Fasteren, som brister i Graad, siger til ham:

„Omsavn din Faster, min Søn, for sidste
„gang! hun kaster sig paa ham.

Faderen: „Min Ven!“ han kaster
sig paa ham. Pigen: „elskelige
Elsker!“ hun kaster sig ogsaa paa
ham. Soldaten: „allerkiereste El-
skerinde!“ han kaster sig paa hende.

Her staae de nu alle fire i en Stilling, den
ene i den andens Arme, som udgjør et herligt
Tableau. Paa dette Sted lade Grenaderer-
ne sig see, og man hører: Drum!“

Dannesfeld.

Hvad vil det sige?

Leander.

Det, min Herre! det er det vigtigste i Stykket. Det er Trommen. „Drum.“ Ved det andet Slag kommer Elskeren til sig selv, og siger til Pigen:

„Farvel! vi maae skilles ad; thi nu er
„Diebliffet kommen, da Knuden maae
„løses. Tag imod mit Favnetag, og
„i Fald jeg skal og maae døe, o da!
„at døe hvad Sag det gior paa Livet
„Ende.“

Hvorpaa Pigen besvimer, som ikke er mere end billigt, tilligemed alle de andre. Derpaa fører Grenadererne Soldaten bort; han vender sig tre gange om, inden han gaaer ind i Coulissen, løfter sine sammenfoldede Hænder imod Himmelen, som om han vilde sige: nu er alting ude; og derpaa gaaer han meget behierttet bort. Saa snart han er borte, reiser den gamle Filister sig i Beiret, og siger til de andre:

„Lad os holde op med at besvime, og løbe
„hen til Retterstødet; thi jeg drømte
„i min Besvimelse, at han fik Pardon.“

Derpaa løbe de alle strax afsted. Dækket gaaer i Beiret, Soldaten har faaet Pardon,

og

og er omringet af Folket. Pigen kommer galoperende, og støder fra sig baade til høire og venstre Side: hvor er han? hvor ere de?

„Tilside: Giv min Elskte i min Arm.

„Lad mig i denne lykkelige Stund omfavne ham.“

Her, min Herre, kommer nu det store Theaterspil. Soldaten tager hende i Favn, og siger med megen Bærdighed:

„J har spilt mig en Streg, som var lidt
„for grov til at være Spøg; og jeg
„forstod ikke jeres Spas rigtig. Det
„beviser, Børn! at Skrækken hos os
„alle i denne uheldige Keeg haver været
„større end Ulykken.“

Saa falder Dækket, min Herre, og Stykket er ude.

Dannefeld.

Jeg er Dem uendelig forbunden, min Herre! dette er et Optrin, som giver mig de bedste Tanker om Dem.

Leander.

Nu vel, min Herre, saa behøver vi jo kun at indgaae en Kontrakt med hinanden.

Dannefeld (sagte.)

Jeg vil moere mig med ham endnu lidt.
(høit.) J nærværende Dieblis, min Herre,
kan jeg ikke afgjøre noget. Jeg venter paa
min

min Kompagnon, og dersom De vil forunde mig den Fornøielse at spise med os til Aften, kan vi tale videre om den Ting. Det vil glæde ham at gjøre med Dem Bekjendtskab.

Leander.

Velan! min Herre, med Fornøielse. Jeg har et lidet Erinde her i Naboelauget, og skal være her strax igien.

Dannefeld. (holder ham tilbage.)

Oh nei! jeg beder, gaae ikke bort; vi sætte os ret strax til Bords. See, her er et Bærelse, som gaaer ud til Gaden, gaae imidlertid derind, at Tiden ikke skal falde Dem lang. Vil De læse, saa finder De adskillige Komedier der.

Leander. (gaaer ind.)

Oh, hiertelig gierne, min Herre, jeg har en ubeskrivelig Læselyst.

Dannefeld. (udenfor)

Bibliotheket er paa høire Haand. Seer De det?

Leander. (indenfor)

Ja, min Herre, jeg har alt en Bog.

Dannefeld.

Isald De vil prøve en eller anden Scene, saa er der ogsaa et Speil.

Lean-

Leander. (indenfor.)

Ja, min Herre, det har jeg allerede tænkt paa.

Dannefeld.

Skulde De faae nogen Forretning udenfor, saa er der en Dør, som gaaer ud til Gaden.

Leander. (indenfor.)

Jeg takker, min Herre. Jeg har nu faaet fat paa en Bog, og beder, at De ikke mere bryder sig om mig.

Dannefeld.

Got, got. Fornøi Dem det bedste De kan — — Vi vil snart komme til at lee paa hans Bekostning — — Men jeg hører nogen — det er uden Tvivl min Kompagnon. Han kunde aldrig komme beleiligere.

Syvende Optrin.

Viinstrøm, Dannefeld.

Viinstrøm. (fuld.)

Jeg er hans Tienere af mit ydmygste Hierte.

Dannefeld. (sagte.)

Hvad Dievlen er det for en Besøgelse?
Hvad vil De, min Herre?

Viin-

Viinstrøm.

Han seer her en Mand, min allerkiæreste Faer! som er overvældet af Bedrøvelse.

Dannefeld. (sagte.)

Det seer han ud til.

Viinstrøm.

Det er mig umuelig at bære — —

Dannefeld. (sagte.)

Al den Viin, han har drukken.

Viinstrøm.

Alt bære Fierdeparten af min Sorg.

Jeg har mistet — —

Dannefeld. (sagte.)

Forstanden.

Viinstrøm.

Jeg har mistet al min Munterhed —
og jeg maae bukke under Byrden of — —

Dannefeld. (sagte.)

Hans Guldskab.

Viinstrøm.

Under Byrden af min Sorrig.

Dannefeld.

Hvad fattes Dem da, min Herre?

Viinstrøm.

Jeg har kuns Bekymringer. Jeg har
en Tienestepige, som bestier mig.

Dannefeld.

Saa maae De jage hende paa Døren.

Viin.

Viinstrøm.

Dermed er det endnu ikke nok, allerkiereſte Faer! Men jeg har og en Kone, ſom er min Plage. Da hun var ung, kom hun mig til at (hiſſer.) kom hun mig til at gaae af mit gode Skind; men jeg kom dog udaf det med hende; fordi jeg ogsaa var ung. Nu da hun er gammel, kan hun ikke mere (hiſſer.) kan hun ikke mere lide mig. Hun bebrejder mig alting. Jeg har kun en enefte Trøſt, allerkiereſte Faer! det er: ſtundom at tage mig en liden Taar — dog med Maade; ſkient det aldrig lader ſaa. Nu, min allerkiereſte Faer! jeg veed Ganden hvorledes hun bærer ſig ad; men jeg kan aldrig drikke et Glas Viin, førend hun ſtrax mærker det.

Dannesfeld.

Hun er da meget ond af ſig?

Viinſtrøm.

O, det er en Satan! — — hør, allerkiereſte Faer! for Exempel, i Dag ſkulle man ikke troe; at jeg havde drukket. Nu vel! ſkulle De troe; at jeg ikke tør gaae hjem, ſaaſnart hun lugter mig, vil hun holde et Helvedes Huus med mig, og med alt det lugter jeg ſlet ikke af min Aande — — vil han bare lugte allerkiereſte Faer! (ræber ham op i Næſen.)

Dans

Dannefeld.

Oh, gjør Dem ingen Uleilighed, min Herre!

Viinstrøm.

Jh, nei! det er just for at lade ham lugte — —

Dannefeld.

O, for Pokker! jeg lugter det alt for vel.

Viinstrøm.

Men det vil intet sige, allerkiereſte Gaer, det angriber kun Sindet; — men det, ſom jeg nu vil fortælle ham, angriber Vren.

Dannefeld.

Nu bliver det alvorligt, det er en Uforſigtighed, min Herre, ſaaledes at fortælle Ting af Vigtighed, til Folk man ikke kender. Jeg beder De forſkaaner mig for at høre det.

Viinſtrøm.

Forlad mig det, allerkiereſte Gaer, den Ting kan juſt komme ham ved, og jeg beder ham være ſaa gunſtig at høre mig.

Dannefeld.

Nu, min Herre, ſig da frem!

Viinſtrøm.

Pro Primo, for det førſte, min allerkiereſte Gaer! maae han vide, at jeg er Borger her i Staden, og har drevet borgerlig

Næ

Næring i 30 Aar. Jeg har igiennemgaaet alle Graderne i min Handtering, og er for nærværende Tid Rodemester i mit Quarteer, see det er noget, som sætter en Familie i Anseelse. Nu vel, allerkiereſte Faer! jeg har en Søn, som er et Uffkum, en Døgenicht.

Dannefeld.

Det er meget fortredeſeligt.

Wiinſtrøm.

Skulle han troe, allerkiereſte Faer! at den Uſelng er dueſig til alting, og har dog aldrig villet lære noget Haandværk. Han har ſat ſig i Hovedet at ſtudere, for at blive et Skenie; han gaaer omkring paa Gaden med en Inſeblaa Kiol med ſtore Knapper, og lader ſig kalde den nyemodens Leander, iſteden for at kalde ſig ſom hans Faer, Peder Wiinſtrøm. Raaber det ikke om Hevn?

Dannefeld.

Han har Uret. Hvorledes, min Herre, De er Fader til et ungt Menneſke, ſom gaaer klædt — —

Wiinſtrøm.

Ja, min allerkiereſte Faer, jeg er hans virkelige Faer.

Dannefeld.

Jeg ſyntes det nok; nu jeg ret ſeer paa Dem, finder jeg ogsaa at de ligner hinanden.

E

Wiinſtrøm

Viinstrøm.

Ja, det er jo ganske naturligt. —
 Hør nu engang, allerkiæreste Ven; jeg an-
 seer ham i alt dette som min Skyttsengel.
 — For at straffe den Strik; hævne mig over
 hans Moder, og fornøie mig selv, uden at
 man skal have noget at bebreide mig, har jeg
 faaet et Anslag i Hovedet — —

Dannefeld.

Og det er?

Viinstrøm.

Min allerkiæreste Ven! min Søn vil
 bestemme sig selv, og jeg laer ham seile sin
 egen Søe; min Kone raaber hver Dag paa,
 at jeg skal gaae Fanden af Syne. Jeg skal
 ikke heller mere sætte mine Fødder inden hen-
 des Dørre; han er Directeur ved Komedien,
 er han ikke? nu vel! saa behøver han kun at
 engrasere mig.

Dannefeld.

Engagere Dem! oh! for Pokker!
 den var god. Det skulle da nok være til den
 fulde Mands Rolle?

Viinstrøm.

Ja, hvorfor ikke det? Det er en god
 Fangst han gjør. Jeg har for det første me-
 get naturlige Egenskaber; jeg behøver ikke
 først at studere sligt, og jeg lover ham, at
 jeg

jeg altid skal være Karakteren i min Rolle troe. Hvad siger han dertil, min allerkiereste Ven! svar mig dog.

Dannefeld. (sagte.)

Jeg saaer et Indfald. Jeg vil bringe ham sammen med hans Søn, og moere mig lidt over deres Forundring.

Viinstrøm.

Nu vel, allerkiereste Ven! svar dog.

Dannefeld.

Vi vil let kunde blive enige, min Herre; men jeg venter paa nogen her, beviis mig derfor det Venskab, at spise hos mig til Aften. Gaae et Øieblik ind i dette Bærelse, jeg skal strax være hos Dem, saa kan vi tales ved i vores Magelighed.

Viinstrøm.

Nu vel, allerkiereste Ven! skeneer sig ikke. Jeg vil bide efter ham. (gaar ind.)

Dannefeld. (sagte.)

Han venter sig ikke dette Nøde: Lad os høre.

Ottende Optrin.

Dannefeld. (paa Skuepladsen.)

Indenfor.

Ah hvorledes, det er Dem, min Fader? —
Hvorledes Skielm, du her? — Kiender

De Directeuren? — Elendige, skammer
du dig ikke? — Men min Fader! — Hold
Kjæften! du est en Kieltring; en vanartig!

Dannefeld.

Jeg vilde ret see, om han gav ham en
faderlig Korreks.

Jendenfor.

Men min Fader; naar man seler Til-
beielighed hos sig — — Skurk! dersom
du endnu taler et Ord derom, gior jeg dig
arveles.

Dannefeld.

For Pokker! jeg er nysgierrig efter at
vide, hvem af dem begge der er meest gal.
Dersom Sønnen vidste det Forslag, Faderen
nyelig gjorde mig, ville han ikke være forlegen
for Svar. — Vilde kun min Kompagnon
komme! Men hvem er dette Fruentimmer?

Niende Optrein.

Mad. Wiinstrøm, Dannefeld.

Dannefeld.

Kan jeg være Dem til Tieneste i noget,
Madame?

Mad. Wiinstrøm. (stammer.)

E—er De ikke He—Herr Da—

Da—Dannefeld?

Dan=

Dannefeld.

Dannefeld, til Deres Tieneste, Madame.

Mad. Wiinstrøm.

Da—Da—Dannefeld; ju—ju—ju—
stement. Jeg ka—ka—kaster mig for De-
res Fødder.

Dannefeld.

Ei, Madame, hvad tager De sig for?

Mad. Wiinstrøm.

Jeg slaa—laa—laaer min Liid til De-
res Godhed.

Dannefeld.

Hvad got vil De, Madame?

Mad. Wiinstrøm.

Be—be—bevæge Dem til Medlidenhed.

Dannefeld.

Men staae dog op, Madame, og tael.

Mad. Wiinstrøm.

Nei, jeg vil søge Lindring i at græ—
rø—røde ved Deres Fødder. Ahahahah!
(græder.)

Dannefeld.

Ah! her har vi et nyt Slags Galskab.

Mad. Wiinstrøm.

Ah, min Herre, mit Hierte er opfyldt
af Ja—Ja—Jammer og Be—Be—Be-
drøvelse.

Dannefeld.

Og hvori kan jeg være Dem til Tieneste?

Mad. Biinstrøm. (staaer op.)

Ah! min Herre, det staaer aldeles i
Deres Magt at hjemme mine Taa—aa—aare.

Dannefeld.

Og hvorledes det, Madame?

Mad. Biinstrøm.

Da De er saa god at a—agte paa—paa
min Ven, saa vær saa go—god at gi—give
mig min Søs Afsked?

Dannefeld.

Deres Søs?

Mad. Biinstrøm.

Ja, De er hans Ka—Ka—Kapitain.

Dannefeld.

Jeg, Madame?

Mad. Biinstrøm.

Ja, min Herre, De la—a—ader
som De ikke forstaa—aae mig; men jeg veed
alting. Her er det Brev De har skrevet
ham til.

Dannefeld. (tager og læser det høit.)

„Min Herre! jeg kan ingen Afkort slutte
„med Dem, uden at kiende Dem.
„Beviis mig derfor det Venskab at
„komme til mig i Morgen; og dersom

„De

„De kan være mig tjenlig, skal jeg
„engagere Dem.“

Men det er jo det Brev jeg gav til den tydske
Tjener, til den døve Peer.

Mad. Biinstrøm.

Ja, min Herre, det var til min Søn.

Dannefeld.

Aha! jeg lugter Luntten! — Er Deres
Søn ikke et ungt Menneske, som gaaer med
en luseblaa Kiol med store Knapper?

Mad. Biinstrøm.

Ju—ju—justement, min Herre. En
va—a—akker Dreng, som ligner mig lidt.

Dannefeld.

Rigtig. Og har De ikke en Mand —

Mad. Biinstrøm.

Oh, min Herre, min Mand er en
Skie—Skie—Skie, der drikker hele Da-
gen, og som hver Aften gjør en ba—a—and-
sat Allarm.

Dannefeld.

Oh, for Pokker, der har vi det. —
De er altsaa Madame Biinstrøm?

Mad. Biinstrøm.

Al ja! min Herre! fra den Tid at Hr.
Biinstrøm har saaet mig til at bære dette hørs-
selige Navn.

Dannefeld.

Hør, Madame, har De Lyst til i dette Dieblif at see Hr. Wiinstrøm, Fader, og Monsieur Wiinstrøm, Søn?

Mad. Wiinstrøm.

Ah, min Herre, jeg skal kradse deres Dine ud.

Dannefeld.

Nu vel! Madame, saa umag Dem ind i dette Kabinet, der vil De usfortøvet faae dem begge at see.

Mad. Wiinstrøm.

Hie—ertelig gierne: Men er De vis paa at de ikke vil hie forlænge? Thi der sidder een af mine Slægtninge nede i Ka—Ka—Karethen og venter efter mig.

Dannefeld.

De vil strax faae dem at see. Gaae De kun ind. (hun gaaer.)

Tiende Optrin.

Dannefeld. (paa Skuepladsen. Man hører forskellige Stemmer i Kabinettet.)

Indenfor.

Hvorledes I Ka—Ka—Karnalier, er I der? nu, nu, Madame Wiinstrøm, lidt dumsemang;

semang; hvad har hun her at bestille? —
 hvorledes, min Moder, kommer De her
 ganske allene?

Dannefeld.

Jeg troer Samtalen vil blive leierlig;
 der fattes nu intet uden den tydske Tiener!

Indenfor.

Ah, Monsieur Da—Da—agthv! jeg skal
 lade dig sætte i Zugthuset. Og I, liderlige Fyl-
 dehund — — for Fanden! Kone, du maae
 aldrig være rigtig i Hovedet! jeg har neppe
 vædet mine Tæber i Dag — — men min
 Fader — hold du Munden! du er en Næs-
 vis — men min Moder — ah Sku —
 Sku—Skurk! glemmer du den Respect du
 er mig skyldig? biekun! biekun! (hun slaaer
 med Rieppen) Au! Au! Au! — nu, nu,
 Kone, den Spøg gaae for saavidt — See
 der, ta—ta—ag I den — au, og den med
 — Au! au!

Dannefeld. (leer.)

Ha! ha! ha! for Pokker! dette er en
 herlig Aften. Dersom min Theaterdigter var
 her, gjorde han mig vist en heel Komedie her-
 af. Hahaha!

Ellevte Optrin.

Dannefeld. Magisteren.

Magisteren.

Jeg er min Herres ærbødigste Tjener.

Dannefeld.

Hvad er til min Herres Tjeneste?

Magisteren. (med pæn Tone.)

Jeg er kommen her med en af mine
Paarerende, som havde noget at tale med
Dem om, og jeg har allerede ventet temmelig
længe neden for.

Dannefeld.

Ah! De spørger uden Tvivl efter Ma-
dame Wiinstrøm?

Magisteren.

Ja, min Herre, hun har sagt mig, at
de havde hvervet hendes Søn, og jeg kom-
mer for at forene mine Venner med hendes,
om at erholde hans Afsked.

Dannefeld.

Madame Wiinstrøm har taget feil, min
Herre, jeg er ikke Officeer, jeg er Skuespil-
Directeur, og hendes Søn er ikke engageret.

Magisteren.

Ah! min Herre er Skuespil-Directeur?

Dannefeld.

Ja, min Herre!

Magi-

Magisteren.

Skuespil er en herlig Ting, og der hører saare meget Talent til. Det er for Exempel en af de Ting, jeg har en ubeskrivelig Lyst til.

Dannefeld.

Hvorledes, De nyder Skuespil, min Herre?

Magisteren.

Ja, jeg tilbeder det, min Herre, og alt i lang Tid har jeg ikke studeret andet end det samme.

Dannefeld.

I hvilket Fag, min Herre? er det for at spille selv, eller for at skrive Stykker?

Magisteren.

Jeg spille meget gierne selv; men mine Videnskaber ere saa voldsomme, og mit Bryst er for svagt til at det kan udtrykke mine brændende Følelser. Jeg gav mig ogsaa gierne af med at være Forfatter; men ullykkeligvis kommer jeg for sildig; thi jeg finder hos Moliere og Holberg, Corneille og Ewald omtrent hvad jeg hver Dag udtænker, og derfor vil jeg ikke skrive. Da vores Sieler ere dannede i en og samme Form, vilde jeg komme til at ligne dem alt for meget.

Dannefeld.

Dannefeld.

Det er ret fortrede ligt, derved taber Publikum.

Magisteren.

Ganſke viſt. Men for at oprette det, og tillige have den Fortieneste at frembringe noget Nytt, har jeg givet mig af med et Fag, hvilket endnu ingen har bearbejdet.

Dannefeld.

Hvilket er det, min Herre?

Magisteren.

Det er det stumme Skuespil, hvori man kan udtrykke alle Paſſioner uden Ord. Ja, min Herre, efter at jeg mejsommelig har ſtuderet og giennemtænkt de ſørſte Skueſpilleres Spillemaade, har jeg nu forfattet en fuldſtændig Afhandling over Pantomimen, og jeg har i Sinde at indbyde alle Skueſpil-Directeurer til Subſcription herpaa.

Dannefeld.

Det vil blive et ſieldent Arbejde.

Magisteren.

Ja, det ſkal jeg ſvare til. Iſald De befaler, vil jeg holde Dem nogle Exemplarer tilgode.

Dannefeld.

De vil giøre mig Dem meget forbunden, og derſom jeg ikke frygtede for at misbruge

bruge Deres Hæfflighed, ville jeg bede Dem at give mig en liden Idee derom i Forveien.

Magisteren.

Meget gierne, min Herre, men vi faae ikke Tid til at gaae ind i de enkelte Dele af Grundsaetningerne, jeg vil derfor blot give Dem et Begreb om Virkningerne de frembringe, ved at fremsætte et Exempel for Dem. De maae passe vel paa, at der ingen Ord er i dette Skuespil, og at man maae erstatte dem ved Stillinger og Gebærder.

Dannefeld.

Jeg forstaaer Dem, min Herre, jeg forstaaer.

Magisteren.

Forestil Dem da, min Herre, tvende Armeer naerværende, og begge Anførerne i Spidsen af deres Tropper. Udtryk mig nu den første Haanheds Bevægelse, som foregaaer imellem dem. Det er Achilles, der trodser, min Herre, see ham her:

„Sæt det ene Been tilbage, begge Hæn-

„derne i den venstre Lomme, og drei

„Hovedet til høire Side med et forvil-

det Die. Her er han. (gør Bevægelser)

De sætter, min Herre, en af Anførerne bliver gjort vaabenløs. Viis mig nu dennes For-
tvivlelse.

„Knyt

„Rygt den høire Haand, og slaae et stærkt
 „Slag paa Hjertet, skiul Panden med
 „den Benstre, kast Hovedet tilbage,
 „Dinene lukkede, og træk Skuldrene
 „sammenfrem ad. (gjør Bevægelserne.)

Ved denne Bevægelse, min Herre, er hans
 Hielm falden af, hans Hoved er blottet, og
 hans Overvinder kiender ham. Det er hans
 Elskerinde, hans Fader, hans Søn, —
 kort: alt hvad man vil. Dem nu selv om
 dennes store Forundring. Her er den, min
 Herre.

„Kast Dem tilbage, og hvil paa det ven-
 „stre Been, stræk Armene forud, og
 „bliv staaende med Munden aaben.
 (gjør Bevægelserne.) Hvordan behager
 „Dem det.“

Derpaa svarer den anden ham, tilgiver ham
 hans Seier, og udtrykker Kierlighed, Om-
 hed, som undertvinger Forbittrelsen, og her
 er det:

„Læg begge Hænderne paa Deres Hjerte,
 „løst Skuldrene, rygt heftig med Hove-
 „det, hæv Dem i Beiret, stræk Armene
 „ud, og bliv staaende paa Spidsen af
 „Fødderne. Al elskværdige Fiende!
 „jeg dig tilgiver alt.“

Begge Hærførerne omfavne hinanden, og
 denne

Denne Pantomime, for Exempel, forstaaer alle Mennesker.

Dannefeld.

Det er hypperligt, min Herre, jeg soeler alt det nyttige af et saa vigtigt Arbeide. — Men, forlad, det trætter Dem alt for meget, og — —

Magisteren.

Saa De troer, at denne lille Afhandling vil giøre Lykke?

Dannefeld.

Hvordan, min Herre, jeg vedder, at dette Bær vil indlægge Dem den største Ere. Hvad mig angaaer, gjør jeg Beslag paa adskillige Exemplarer, hvormed jeg vil forshne enhver Skuespiller, jeg antager. Men det er sildig, beviis mig det Venskab at tilbringe Aftenen hos mig, saa kan vi tale udsferligere om Deres Arbeide.

Magisteren.

De er alt for artig, min Herre, men min Tante?

Dannefeld.

Ah! Madamen Deres Tante; jeg tænkte ikke mere paa hende. Det er den Forsnielse jeg solte ved at høre paa Dem, der kom mig til at glemme hende. Behag at trine
ind

ind i dette Bærelse, der vil De finde Selskab. Jeg skal strax være hos Dem.

Magisteren.

Min Tante er altsaa derinde?

Dannefeld.

Ja, tillige med andre af Deres Bekendtere. (Magisteren gaaer ind.)

Tolvte Optrin.

Dannefeld (allene.)

Oh, for Pokker! her faaer jeg et lille Familie-Maaltid, som jeg haaber vil blive moersomt. Lad os engang høre efter, hvorledes de tage imod ham. (gaaer til Døren for at høre efter.)

Trettende Optrin.

Dannefeld. En Hyrekudsk.

Hyrekudsk (med hæs Stemme.)

Holla, holder man mig for Nar? at lade mig staae her uden for som et Skilt i saadant et Hundevær, som det er?

Dannefeld.

Hvad vil I, min Ven?

Kudsk.

For Satan! jeg spørger efter en gammel Stamisak af en Kierling, og en Laps af en

en Magister, som lader mig holde her efter Næsen.

Dannefeld.

J maage bie et Dieblif, min Kiere!

Rudfen.

Satan og Helvede! bie! og mine Bæster, som ikke har noget i Livet. De kan vide det med Dem selv. Skal de stakkels Bæster ikke have noget at dede?

Dannefeld.

J har Ret, Kiere! nu skal jeg strax skaffe jer Magisteren i Tale.

Rudfen.

Hvad Dievlen! tale; jeg behøver ingen Snakken; mine Penge vil jeg have.

Dannefeld (gaaer ind i Kabinettet, og kommer tilbage.)

For en Ulykke! der er ikke en Siel. De er gaaet ud af Bagdøren til Gaden. (kalder) Lars! heida! Lars! den Slubbert er nu aldrig tilstæde.

Rudfen.

Nu da, Salille, hvor er han da, denne Magister?

Dannefeld.

Jeg veed paa min Vre ikke, min Kiere Mand!

D

Rud

Rudſken.

Hvordan for al Verdens Ulykke, De veed ikke? og den gamle Her uden Lænder, er hun ogsaa humpet afsted?

Dannefeld.

De var inde i dette Bærelse, ſom gaaer ud til Gaden. De maae være gaaet ud i det I er gaaet ind.

Rudſken.

Gid jeg blive Dievels! om jeg ſaadan laer mig tage ved Næſen; I har viſt forſtuet dem et Sted: men Fanden kiøre mig! vil jeg ikke have Betaling for Turen, eller jeg gjør en Dievels Allarm.

Dannefeld.

Hvad vil den Slubbert vel gjøre? Jeg forſtiffe dem! Gaae og vent paa jeres Folk uden for Døren, og vær kun ikke uforſkammeret.

Rudſken.

Nu, nu! Faerlille, vær kun nu ikke ſaadan en Spasfugl, — troe mig; grib kun i Kommen, det er den gienneste Ve.

Dannefeld.

Gaae paa Døren, ſtrar paa Timen.

Rudſken.

Hvad kalder I, paa Døren? jeg venter ikke førend jeg har mine Penge; det er ſaa meget ſom I veed — —

Dan-

Dannefeld

Og jeg raader dig, at du skynder dig
bort det snarest du kan, hvis ikke, skal jeg
artig lade dig strigle.

Rudskén.

Ah! løber I løbst, Møssé Directeur.
Kom an, jeg skal faae jer til at blive stædig,
det skal jeg.

Dannefeld (kalder.)

Lars! heida! Lars!

Rudskén.

Ah Fanden! jeg blæser ad jeres Lærser
og Madser. Men for Satan! vi vil see,
om I vil lee ad Commissariusén, — I Mose
Kobler, — det vil vi see.

Dannefeld (støder ham bort.)

Ja, ja, kun paa Døren.

Rudskén.

Hør, for Satan, stød ikke; thi jeg er
stædig, det kan jeg lade jer vide, og jeg kunde
let hilse jer ved at slaae bag ud.

Dannefeld (gaaer hen og kalder.)

Lars! kommer du da ikke, Skurk?

Rudskén.

Er, tr, tr, Faerlille, (gør som naar
man vil standse et Par Heste.) O, haho! vi maae
passe paa Tømmen; Commissarien boer strax
herved. Den Sag skal vi snart faae afgjort.
(gaaer.)

Fiortende Optrin.

Dannefeld (allene.)

Gid Fanden havde den grove Esel! og den Strik, den Lars, lader mig sidde her den hele Aften allene, da han kun har et ufelt Verinde at rygte. — Men jeg kan ikke faae i Hovedet, at de alle skulle være gaaet bort, og det uden at sige mig det ringeste. De vare jo fire; de har nok villet betiene sig af Karetten, for at føre hjem sammen; de ere maaskee nede i hans Bogn? Jeg vil gaae hen og see ad. (gaaer, men standses af Commissarien, som kommer ind.)

Femtende Optrin.

Dannefeld. Commissarien (i Kappe.)
Commissarien.

Hvad er paa Færde, min Herre, hvad er der? man fører Klagemaal over Dem.

Dannefeld.

Over mig, min Herre, og i hvad Anledning, om De behager?

Commissarien.

I hvad Anledning? i adskillige. — Beskyldningerne, min Herre, ere vigtige.

Dannefeld.

Hvordan, min Herre, De laaner Dret til den Kieltring af en Hyrekudst?

Com:

Commissarien.

Nei, nei, min Herre, jeg laaner ikke Dret til den Kieltring af en Hyrefudst, — som rigtig nok har beklaget sig for mig; men det er ikke i den Anledning jeg paalægger Dem at svare, min Herre, det gielder her en anden Sag af yderste Vigtighed.

Dannesfeld.

Men, min Herre, jeg troer ikke —

Commissarien.

Stille, min Herre, tillad mig at tale — De forfører unge Menneſker, og jeg har ſaaet Klage over Dem fra en heel Familie.

Dannesfeld.

Fra en heel Familie? —

Commissarien.

Ja, min Herre, fra en heel Familie. Det er i Anledning af den ſaa kaldede Peter Wiinſtrøm. Erindrer De det nu, min Herre?

Dannesfeld.

Ei, min Herre, man har ført Dem bag Lyset. Herr Leander Wiinſtrøm er et Fiog, der ikke duer til nogen Ting. Hans Herr Fader er en Drukkenbolt, Moderen er en naragtig Kierling, og denne Herr Magiſter, deres værdige Fætter, er en Erke-Nar.

Com.

Commissarien.

Min Herre, min Herre, jeg beder
De ikke taler ilde om denne Familie.

Dannefeld.

Tager De nogen Deel deri, min Herre?

Commissarien.

Ja, ubeskrivelig megen, min Herre.

Dannefeld.

Men, min Herr Commissarius, skulde
De ikke være lidt i Slægt med denne Familie?
Jeg synes De har en Slags Lighed.

Commissarien.

Finder De det, min Herre?

Dannefeld.

Man kan, paa min Værelse ikke ligne hin-
anden mere — — Jeg veed ikke om jeg i
Dag seer slet, eller om mine Dine ere for-
herede, men alle de jeg i Dag har seet, fore-
kommer mig at ligne hinanden — Ja lige
indtil den fordømte Hyrefudsf, saa har jeg
funden en Liighed.

Commissarien.

Dette Spøg er artig nok, min Herre,
men Sagen er vigtig. Jeg varer Dem ad,
Familien lægger Sag an imod Dem, og jeg
raader Dem at tilslutte den.

Dan-

Dannefeld.

Men, min Herre, jeg veed mig ikke
 Ighldig; det vil jeg let kunde overbevise Dem
 om. De ere alle hidkomne til mig i denne
 Aften; den ene efter den anden, og jeg har
 slet ikke gjort andet end bedet Dem spise hos mig
 til Aften.

Commissarien.

Nu vel, min Herre, for at give Dem
 Leilighed til at bevise Deres Ughldighed, vil
 jeg ogsaa blive hos Dem til Aften, og vi vil
 alle spise sammen.

Dannefeld.

Oh, hiertelig gierne, min Herre; men
 hvor skal man nu faae sat paa dem?

Commissarien.

Oh, jeg skal snart finde dem, det skal jeg. Be-
 lav Dem paa at udholde Confrontationen.

Dannefeld.

Paa min Vre, naar man vil, jeg er strax tilrede.

Commissarius.

Nu vel, min Herre, vær opmærksom: De seer
 her for det første Commissarius. (tager sin Kappe og
 sin Paryk af; derpaa viser han sin Rudste-Paryk.
 Han forandrer ved enhver Ting sin Nøst.) Her er
 Hylrudsten, Faerlille. (kaster den.) See her er
 Magisteren. (han tager Wiinstrøms Paryk op af
 Lommen.) Her er Herr Wiinstrøm, Faderen. (tager
 en Saloppe op af den anden Lomme.) Og her er
 Madame Wiinstrøm, Moderen. (knapper Magiste-
 rens Kiøle op, og viser den nyemodens Leanders
 Best.) Min Herre, jeg er det unge Menneske:
 Mein

Mein Herr, ich habe ein Brief gebracht (tager Soufflørens Villet frem.) Jeg kommer her, min Herre, for at forevise den Indgangs-Villet, De har forsynet mig med; og for at erfare, om min Herre har min ringe Tjeneste nodig!

Dannefeld.

Hvorledes, min Herre, det er altsaa Dem, som saaledes hele Aftenen har fixeret mig. Jeg er ganske henrykt d-derover. Jeg har over 20 Gange været paa Veie at troe det ikke var andet end Spøg.

Det unge Menneske.

Forlad mig min Herre, men den ubeskrivelige Lust jeg har til at blive Skuespiller, har bestemt mig til at henvende mig til Dem. Jeg har, som jeg skrev til Dem, villet sætte Dem i Stand til at røve mig, inden vi sluttede nogen Affort. I Følge deraf er jeg kommen herhid for D-eres Dør, med mit Forraad af Klæder, i en Horevogn. Jeg fremstillede mig for Dem, jeg var uvis om Udsaldet, men De har selv lettet mig i mine Omklædninger, ved at vise mig ind i dette Værelse, som gaaer ud til Gaden. Jeg er velbevist kommen igjen under en anden Skikkelse. Det falder nu Dem til at dømme, om jeg er værdig til at blive Skuespiller.

Dannefeld (kysser ham.)

Jeg er inderlig glad ved at komme i Bekjendtskab med Dem. Lad os nu strax sætte os til Bords; siden vil vi afgjøre Sagen, og jeg haaber, at vi paa begge Sider skal have Aarsag til at være fornøiet med hinanden.

Det unge Menneske.

Derfor det Pund, der er nedlagt hos mig, ikke svarer til min gode Villie, saa beder jeg Dem, stedsse at huske paa Ordsproget:

Man gjør hvad man kan,

Og ikke hvad man vil.

